

Projectsecretariaat: A. Duin, Z. Jansestraat 19hs, 1097 CJ Amsterdam, tel/fax: 020-4681725; mobiel 06-53932036, email: duinpm@xs4all.nl

In de Werkgroep Onderwijs Kinderopvang participeren de werkgevers- en werknemersorganisaties vanuit het onderwijs en de kinderopvang en de ouderorganisaties. De werkgroep wil bijdragen aan een realistische en verantwoorde uitvoering van het beleid met betrekking tot voor- en naschoolse opvang en de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang versterken. De Nieuwsbrief WOK verschiint minimaal 4x per jaar

10 Adviezen: naar een dagarrangement voor het schoolgaande kind

Aan de vooravond van een nieuwe kabinetsperiode heeft de WOK **10 Adviezen: Naar een dagarrangement voor het schoolgaande kind** uitgebracht over de toekomst van de buitenschoolse opvang. Joop Vlaanderen (VOS/ABB) overhandigde het advies namens de negentien organisaties van de WOK aan het tweede kamerlid Hamer (zie foto). De locatie: een bso in een schoolgebouw op IJburg, Amsterdam. In het advies pleiten de negentien organisaties verenigd in de WOK voor een meerjarig beleid en forse investeringen in de voorzieningen voor schoolgaande kinderen. Sleutelwoorden zijn het kind centraal, keuzevrijheid van ouders, kwaliteit, professionaliteit en gelijkwaardig partnerschap van onderwijs en kinderopvang. Bij elk van de 10 adviezen geeft de WOK aan welke inzet nodig is van het Rijk en/of lokale overheid, de sectororganisaties en de uitvoeringspartijen school en kinderopvang.

De 10 Adviezen op een rij:

1. Formuleer een visie en investeer in de voorzieningen voor schoolgaande kinderen
2. Vertrek vanuit de wensen en behoeften van ouders
3. Ontwikkel een meerjarenplan *Naar een dagarrangement voor het schoolgaande kind*
4. Stel een meerjarige investeringsimpuls beschikbaar
5. Hef de versnippering in beleidsinitiatieven op
6. Benader het dagarrangement als een publiek-private samenwerking van gelijkwaardige partners
7. Investeer in aantrekkelijke locaties en buitenruimtes

8. Breng de tussenschoolse opvang onder in de aanpak ***Naar een dagarrangement voor het schoolgaande kind***
9. Geef ruim baan aan personele samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang
10. Stroomlijn de voorschriften en verminder de toezichtlast

(Zie de bijlage voor het gehele advies)

Hoe zit het met de Wet Medezeggenschap Scholen en de nieuwe regeling bso?

In oktober 2006 is het wetsvoorstel BSO aangenomen. Daarin is ook de medezeggenschap geregeld (adviesrecht van de MR op de wijze waarop de aansluiting met bso geregeld wordt). In de wetswijziging BSO zijn artikelen opgenomen voor het geval dat de Wet Medezeggenschap Scholen inwerking treedt ná de wetswijziging bso, zoals nu het geval is. Deze WMS (vroeger Wet Medezeggenschap Onderwijs, WMO) ligt nu bij de Eerste Kamer. Daarin staat geen tekst over de medezeggenschap met betrekking tot de buitenschoolse opvang maar door de artikelen in de wetswijziging BSO is dat 'opgelost'. Zodra de WMS is aangenomen, wordt de WMS op het punt van buitenschoolse opvang aangepast.

Voorbeeldcontracten tussen school en kinderopvang?

De WOK krijgt veel vragen over voorbeeldcontracten voor de afspraken die school en kinderopvang met elkaar moeten maken. De brancheorganisaties in de kinderopvang hebben voor hun leden wel checklists voor afspraken gemaakt maar elk contract blijft maatwerk. *Advies:* informeer bij uw eigen besturenorganisatie of er voorbeeldcontracten of checklists zijn ontwikkeld.

WOK en VNG onderzoeken mogelijkheden onderwijshuisvesting

Hoe kan in de behoefte aan nieuwe locaties voor buitenschoolse opvang worden voorzien en wat kan de gemeente in dat kader doen? De VNG heeft de mogelijkheden binnen de regelgeving met betrekking tot onderwijshuisvesting in kaart gebracht: van verhuur van volgtijdelijke leegstand tot onttrekking van ruimten uit de onderwijscapaciteit. De WOK heeft er bij de VNG op aan gedrongen hun leden te stimuleren om actief mee te werken aan uitbreiding van bso-locaties. (Zie Bijlage: VNG Onderwijshuisvesting en de motie van Aartsen/ Bos, nov. 2006.)

Interessant & relevant

17 januari 2007 – WOK Studiedag

De WOK organiseert 17 januari opnieuw een studiedag over de buitenschoolse opvang met good practises van samenwerking tussen kinderopvang en basisonderwijs. De dag is helemaal volgeboekt.

1 februari 2007

Op 1 februari a.s. houdt PRIMO een studiedag voor directies en bestuurders van basisscholen en managers kinderopvang in Noord-Holland. Voor meer informatie zie: <http://www.primo-nh.nl>
Aanmelden via congres@primo-nh.nl

Sterke groei BSO

Steeds meer kinderen gaan naar de buitenschoolse opvang. Sinds de invoering van de Wet Kinderopvang is de capaciteit gegroeid met ruim 9000

kindplaatsen, dat is bijna 13 procent. Vergeleken met 2003 is het aantal kinderopvanglocaties sterk gegroeid (24%) en kwamen er 250 kinderopvang-ondernemers bij. Dat blijkt uit een raadpleging van alle gemeentelijke registers, uitgevoerd door Buitenhk Management & Consult. De capaciteit gewone dagopvang en buitenschoolse opvang groeit meer naar elkaar toe, wat betekent dat er een betere doorstroom is als kinderen de schoolgaande leeftijd bereiken. De onderzoekers verwachten dat deze trend zich doorzet. (zie: info@buitenhk.nl)

Quick scan MO-groep: opnieuw wachtlijsten?

Ook de MO-groep verwacht een toenemende vraag naar buitenschoolse opvang en vreest opnieuw wachtlijsten. Dat blijkt uit een onderzoek onder kinderopvangorganisaties. Om te voorkomen dat opnieuw wachtlijsten ontstaan moeten gemeenten, scholen en kinderopvangorganisaties volgens de MO-groep de handen ineenslaan. Met name gemeenten hebben een sleutelrol in het beschikbaar stellen van ruimten/locaties. Het beleid voor toewijzing van BSO locaties moet voorrang krijgen en versoepeld worden. (zie: www.mo-groep.nl)

BSO BOX?

BOiNK en het Waarborgfonds Kinderopvang hebben voorstellen laten maken voor een BSO-box: "een eenvoudige en tijdelijke huisvesting in combinatie met ruimte in de school en speelruimte buiten. Een praktische oplossing voor het oplossen van de huisvestingsnood". Op de NOT januari 2007 wordt de BSO-box gepresenteerd.

(zie www.waarborgfondskinderopvang.nl)

Online: www.scholenkinderopvang.nl

De website School & Kinderopvang is per 1 december online. De site is onderdeel van het implementatie-project dat de Algemene Vereniging van Scholleiders in opdracht van het ministerie van OCW uitvoert. Het project ondersteunt scholleiders bij de voorbereiding van de verplichting om ouders per 1 augustus een aanbod voor buitenschoolse opvang te doen. Op de site is informatie te vinden over o.a. een stappenplan, behoefteonderzoek onder ouders, bso uitbesteden of in eigen beheer, huisvesting e.d.

Vragen uit het veld

Vanuit de veldorganisaties komen er diverse vragen bij de WOK binnen; die leggen we vervolgens voor aan OCW en SZW. Heeft u vragen, stuur ze naar projectsecretariaat WOK: <mailto:duinpm@xs4all.nl>

- ***Welke CAO voor bso-medewerkers? In onze gemeente willen de scholen zelf de opvang gaan verzorgen. Als personeel willen ze daarvoor onderwijsassistenten inzetten die onder de CAO-onderwijs in dienst worden genomen. Kan dat?***

Ministerie SZW: Voorwaarde voor het aanbieden van opvang is dat er aan alle eisen vanuit de Wet Kinderopvang wordt voldaan. De beroepskracht (art. 9 WK) "beschikt over een beroepskwalificatie overeenkomstig de CAO kinderopvang". Er zijn verschillende mogelijkheden om aan die opleidingsvereisten te voldoen; de CAO kinderopvang kent een lange lijst van vooropleidingen en zgn. 'Eerder Verworven Competenties'. Voor het uitvoeren van de buitenschoolse opvang moet de school een aparte rechtspersoon/stichting oprichten waarvan het personeel onder de CAO kinderopvang valt. Een aanstelling onder de CAO-onderwijs suggereert dat de werkgever een onderwijsorganisatie is.

- ***BSO in schoolgebouw Als in een schoolgebouw leegstandlokalen geschikt worden gemaakt voor de opvang, worden deze ruimten onttrokken aan de onderwijshuisvesting en kunnen ze ook niet meer worden opgeëist. Hoe spreek je zo iets af? En zijn er standaardtarieven voor?***

VNG: Schoolgebouwen zijn in de meeste gevallen eigendom van schoolbesturen. De gemeente heeft dan op grond van de Wet op het Primair Onderwijs en de gemeentelijke onderwijshuisvestingsverordening recht op vordering voor maatschappelijke, niet-commerciële doeleinden. Kinderopvang is sinds de Wet op de Kinderopvang een commerciële activiteit. Voor gemeenten is het dus niet mogelijk om ruimte in een schoolgebouw in medegebruik te geven aan een commerciële kinderopvangorganisatie. Vordert de gemeente niet, dan kan het schoolbestuur de ruimte verhuren aan derden, inclusief de kinderopvang. De ruimte blijft behoren tot de onderwijshuisvestingscapaciteit en kan bij groei van het aantal leerlingen weer voor de school worden ingezet. Tenslotte kan een deel van het gebouw uit de onderwijscapaciteit worden gehaald en worden verhuurd aan de kinderopvang. Hierover is overeenstemming nodig tussen schoolbestuur en de gemeente. In dat geval kan de ruimte bij groei van het aantal leerlingen niet worden teruggevorderd. Er zijn geen vaste tarieven voor verhuur

- ***Wat te doen als de gemeente de onderwijsbestemming er niet wil afhalen?***

VNG: De gemeenten hebben de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting en niet voor kinderopvang. De wetgever heeft er bewust voor gekozen de kinderopvang door de markt te laten regelen. Veel gemeenten zullen best bereid zijn mee te denken en te stimuleren dat er bijv. multifunctionele accommodaties gerealiseerd worden.

- ***Wachtlijst (2) Waar ligt de verantwoordelijkheid van de school als er een wachtlijst ontstaat?***

Ministerie OCW: De wetswijziging bso regelt dat de school verantwoordelijk is voor de aansluiting met buitenschoolse opvang als ouders daar om vragen. Een wachtlijst voor buitenschoolse opvang is de verantwoordelijkheid van de kinderopvang. In dat geval zal de school samen met de ouders bekijken welke mogelijkheden er verder nog bestaan. Misschien is er een andere aanbieder van buitenschoolse opvang waarmee afspraken te maken zijn – in een nabijgelegen gemeente. Of misschien zijn er ouders die als gastouder kinderen buitenschoolse opvang willen bieden. Als er meer vraag naar buitenschoolse opvang is, mag verwacht worden dat de kinderopvangorganisatie uitbreidt, al dan niet met tijdelijke locaties. Of er komen nieuwe aanbieders die aan de vraag op een school kunnen voldoen. Gemeenten kunnen een stimulerende rol spelen, bijvoorbeeld in de toewijzing van huisvesting.

- ***Bso en speciaal onderwijs Mijn kind in het speciaal basisonderwijs heeft extra ondersteuning in de bso nodig. De bereidheid daarvoor is er, maar de extra kosten zijn voor de ouders. Kan dat niet anders?***

Ministerie OCW: Zoals minister Van der Hoeven heeft aangegeven in debat met de Tweede Kamer wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en knelpunten in de aansluiting tussen speciaal (basis-) onderwijs en buitenschoolse opvang. Bovengenoemde punten van de hoge belasting van leidsters en/of eventuele extra kosten worden in dat onderzoek meegenomen.

Bijlagen bij deze nieuwsbrief:

- Werkgroep onderwijs Kinderopvang: *10 Adviezen: Naar een dagarrangement voor het schoolgaande kind*, november 2006
- VNG: *Onderwijshuisvesting en de motie van Aartsen/Bos*, november 2006

Goede voorbeelden in het land

In elke WOK- Nieuwsbrief zal een 'good practise' van de samenwerking tussen onderwijs en opvang worden opgenomen met contactgegevens voor meer informatie. Wilt u zelf een goed praktijkvoorbeeld aandragen, stuur dit naar het WOK-projectsecretariaat : <mailto:duinpm@xs4all.nl>

SISA voorziet in opvang op het Friese platteland

Buitenschoolse opvang op kleine scholen

Vanaf 1 januari gaat de gefuseerde kinderopvang-organisatie SISA de kleine scholen in midden- en noordoost Friesland bedienen met allerlei vormen van buitenschoolse opvang. SISA betekent op z'n Fries *geregeld, klaar* en dat is wat het SISA wil uitstralen: "besteed de opvang aan ons uit en het komt voor mekaar"

Opvang op platteland is maatwerk

Het gehele gebied kent zo'n 75 kleine scholen (50-70 leerlingen) en enkele grotere scholen van rond de 250 leerlingen. Midden Friesland kent veel forenzen, en tweeverdieners die gemakkelijk de weg naar de opvang vinden; in het noordoosten is de bevolking meer agrarisch en wordt de opvang meer informeel geregeld. Hier is SISA gestart met een aanbod van tussenschoolse opvang op maat, in verband met de verplichting per augustus '06. Dit aanbod wordt nu uitgebreid met buitenschoolse opvang.

Combinatie van tso en bso is succesfactor

Juist omdat de vraag klein is, is slim combineren een vereiste. SISA biedt professionele tso met betaalde krachten. Bij tien kinderen of meer wordt een groepsleidster van de kinderopvang ingezet. De overblijf is dan op school of op de bso-locatie. In Grou en Akkrum, waar de grotere scholen staan, is dat het dorpshuis. Daar is ook de dagopvang en de peuterspeelzaal gevestigd. Voor kleinere groepen werkt SISA met gastouders die de kinderen tussen de middag van school ophalen. Doordat de overblijf goed is geregeld is de stap naar de bso voor school en ouders niet groot. Voor de kinderen is er continuïteit en de leidsters en locaties zijn vertrouwd.

Het bso-aanbod per 1 augustus 2007

Uit de gesprekken die er nu met kleine scholen zijn, komt de wens naar voren om het zoveel mogelijk door de kinderopvang te laten regelen. De scholen verwachten een grotere vraag naar opvang. SISA biedt raamovereenkomsten aan waarin de verschillende vormen zijn gecombineerd: een doorlopend dagarrangement van voor-, tussen- en naschoolse opvang. Tso en bso zijn gecombineerd. Het motto is: leuk en fijn voor de kinderen, betaalbaar voor de ouders en uitvoerbaar voor school en kinderopvang. Het aanbod bestaat uit:

- Gastouders voor max. 4 kinderen
- Franche & free- gastouders voor max. 6 kinderen (franche & free is een franchise-organisatie waarin de gastouder als kleine zelfstandige werkt)
- Professionele groepsleiding vanuit de kinderopvangorganisatie bij meer dan 10 kinderen

Een gecombineerd aanbod van tso en bso is blijkt ook voor de informele oppasmoeder financieel aantrekkelijk te zijn. Diverse moeders hebben zich al aangemeld om (formeel) gastouder te worden. Door mantelovereenkomsten met schoolbesturen af te sluiten waar meerdere scholen onder vallen, ontstaat volumevoordeel waardoor de inzet van professionals makkelijker wordt.

Advies van SISA:

- Bied maatwerk aan. Per kleine school verschilt de situatie
- Combineer voor- tussen- en naschoolse opvang, dat is èn prettiger voor de kinderen èn biedt de kinderopvang meer mogelijkheden
- Sluit mantelovereenkomsten met schoolbesturen af en verzorg daarbinnen maatwerk per school. Je kunt dan de voordelen van een groter volume benutten.
- Breng de tso qua regelgeving en financiering zo snel mogelijk onder bij de kinderopvang

Voor meer informatie over het SISA opvang aanbod voor kleine scholen:

SISA/ Louise Wiersma, 0566- 623450, info@sisa.nu